

img1

LIETUVOS AUKŠČIAUSIASIS TEISMAS NUTARTIS

2022 m. rugsėjo 14 d.

Vilnius

Lietuvos Aukščiausiojo Teismo Civilinių bylų skyriaus atrankos kolegija, susidedanti iš teisėjų Gražinos Davidonienės (kolegijos pirmininkė), Egidijos Tamošiūnienės ir Dalios Vasarienės, susipažinusi su 2022 m. rugsėjo 5 d. paduotu ieškovės L. M. kasaciniu skundu dėl Vilniaus apygardos teismo Civilinių bylų skyriaus teisėjų kolegijos 2022 m. birželio 16 d. nutarties peržiūrėjimo ir prašymu atidėti žyminio mokesčio sumokėjimą,

n u s t a t ė :

ieškovė padavė kasacinį skundą dėl Vilniaus apygardos teismo Civilinių bylų skyriaus teisėjų kolegijos 2022 m. birželio 16 d. nutarties peržiūrėjimo civilinėje byloje dėl testamentą nugriūnijimo, paveldėjimo liudijimo pagal testamentą pripažinimo negaliojančiu, sandorių pripažinimo negaliojančiais ir restitucijos taikymo. Šioje civilinėje byloje Vilniaus miesto apylinkės teismas, išnagrinėjęs bylą pagal ieškovės reikalavimą pripažinti negaliojančiu jos tėvo sudarytą testamentą; pripažinti negaliojančiu atsakovui išduotą paveldėjimo teisės liudijimą; taikyti restituciją ir grąžinti šalis į teisinę padėtį, buvusią iki testamentą sudarymo; pripažinti negaliojančiomis nekilnojamojo turto pirkimo-pardavimo sutartis; įpareigoti atsakovą grąžinti ieškovei 1/2 dalį nekilnojamojo turto; įpareigoti atsakovą sumokėti ieškovei pusę sutarties, sudarytos dėl 13/16 dalių žemės sklypo pardavimo-pirkimo, kainos, 2022 m. sausio 5 d. sprendimu ieškinį atmėtė. Vilniaus apygardos teismo Civilinių bylų skyriaus teisėjų kolegija 2022 m. birželio 16 d. nutartimi paliko nepakeistą Vilniaus miesto apylinkės teismo 2022 m. sausio 5 d. sprendimą. Kasacinis skundas paduodamas Lietuvos Respublikos civilinio proceso kodekso (toliau – ir [CPK](#)) 346 straipsnio 2 dalies 1, 2 punktuose įtvirtintais kasacijos pagrindais.

Atrankos kolegija pažymi, kad kasacinis teismas tikrina žemesnės instancijos teismų sprendimų (nutarčių) teisėtumą tik išimtiniais atvejais, kai yra bent vienas iš [CPK](#) 346 straipsnio 2 dalyje nustatytų kasacijos pagrindų ([CPK](#) 346 straipsnio 1 dalis). Kasaciniame skunde nepakanka vien tik nurodyti kasacijos pagrindą – įvardyti kasacijos pagrindo buvimą būtina pagrįsti išsamiais teisiniais argumentais ([CPK](#) 347 straipsnio 1 dalies 3 punktas). Be to, [CPK](#) 346 straipsnio 2 dalyje nurodyti kasacijos pagrindai patvirtina, jog kasacija leidžiama ne teisės klausimais apskritai, bet ypatingais teisės klausimais, siekiant, jog kasaciniame teisme būtų nagrinėjamos tik tokios bylos, kuriose keliama teisės problemų išsprendimas būtų reikšmingas vienodam teisės aiškinimui ir taikymui. Taigi kasacinis skundas gali būti priimtas tik tuo atveju, jeigu jame nurodytas bent vienas kasacijos pagrindas, numatytas [CPK](#) 346 straipsnyje, bei nurodyti išsamūs teisiniai argumentai, patvirtinantys nurodyto kasacijos pagrindo buvimą ([CPK](#) 347 straipsnio 1 dalies 3 punktas).

Kai kasacinis skundas paduodamas [CPK](#) 346 straipsnio 2 dalies 1 punkto pagrindu, kasaciniame skunde būtina nurodyti buvus pažeistą materialinės ar proceso teisės normą, teisinius argumentus, patvirtinančius nurodytos (nurodytų) teisės normos (normų) pažeidimą bei argumentuotai pagrįsti, kad teisės pažeidimas yra toks svarbus, kad turi esminę reikšmę vienodam teisės aiškinimui ir taikymui, o taip pat, kad jis (teisės pažeidimas) galėjo turėti įtakos neteisėto sprendimo (nutarties) priėmimui.

Kai kasacinis skundas paduodamas [CPK](#) 346 straipsnio 2 dalies 2 punkto pagrindu, kasaciniame skunde būtina nurodyti konkrečią Lietuvos Aukščiausiojo Teismo teisės aiškinimo ir taikymo praktiką, suformuotą byloje, kurių faktinės aplinkybės yra analogiškos ar iš esmės panašios į bylos, kurioje priimtas teismo sprendimas (nutartis) skundžiamas kasacine tvarka, bei argumentuotai pagrįsti, kad teismas skundžiamame procesiniame sprendime nukrypo nuo tokios Lietuvos Aukščiausiojo Teismo suformuotos praktikos. Tai daroma analizuojant apskųstuose teismų sprendimuose išdėstytus teisinius motyvus ir juos lyginant su Lietuvos Aukščiausiojo Teismo suformuota teisės taikymo ir aiškinimo praktika.

Ieškovės paduotas kasacinis skundas grindžiamas argumentais, kad pirmosios ir apeliacinės instancijos teismai netinkamai taikė materialiosios teisės normas ([CK](#) 1.89 straipsnį), nukrypo nuo kasacinio teismo praktikos, suformuotos aiškinant [CK](#) 1.89 straipsnį, ir šios teisės normos netinkamas taikymas lėmė ieškovės teisių pažeidimą, nes teismai neįvertino testamentą turinio ir testatoriaus būsenos testamentą sudarymo metu. Ieškovės teigimu, teismai prioritetą suteikė testamentą kaip dokumento turiniui ir aplinkybėms, kurios byloje prieštaravo kitiems byloje esantiems įrodymams, kurie nebuvo paneigti ir vertinti su visuma byloje esančių įrodymų; apeliacinės instancijos teismas taip pat nevertino ir duomenų apie tikrąją palikėjo būseną sandorio sudarymo metu. Ieškovė taip pat įrodinėjo, kad ekspertizės išvada neatitiko [CPK 216 straipsnio](#) ir Lietuvos Respublikos teismo ekspertizės įstatymo 15 straipsnio 3 dalies reikalavimų, nes ji buvo atlikta nekompetentingai ir nekokybiškai, pažeidžiant ekspertinio tyrimo išsamumo ir objektyvumo principus. Skunde taip pat nurodoma, kad pirmosios ir apeliacinės instancijos teismai pažeidė proceso teisės normas, reglamentuojančias įrodymų ir ekspertų išvadų vertinimą ([CPK](#) 185, 218 straipsniai), įrodymų pakankamumo taisyklę, Europos žmogaus teisių ir pagrindinių laisvių apsaugos konvencijos 5 straipsnio 4 dalį, konkurencinio (rungtyniškumo) teismo proceso bei šalių procesinio lygiateisiskumo principus, neišanalizavo visų bylos aplinkybių, netinkamai vertino byloje esančius įrodymus, nepašalino jų prieštaravimo, netinkamai įvertino ekspertizės aktą, neatskleidė bylos esmės ir padarė nepagrįstą išvadą, jog palikėjas testamentą sudarymo metu suprato savo veiksmų reikšmę ir galėjo juos valdyti.

Atrankos kolegija, susipažinusi su šiais ieškovės kasacinio skundo argumentais, skundžiamos apeliacinės instancijos teismo nutarties motyvais ir jų pagrindu padarytomis išvadomis, nusprendžia, kad kasaciniame skunde nekeliami tokių teisės klausimų, kurie atitiktų [CPK](#) 346 straipsnio 2 dalyje nurodytus bylos peržiūrėjimo kasacine tvarka pagrindus. Atrankos kolegijos vertinimu, kasacinio skundo argumentais nepagrindžiama, kad apeliacinės instancijos teismas pažeidė jame nurodytas materialiosios ir proceso teisės normas, nukrypo nuo Lietuvos Aukščiausiojo Teismo suformuotos teisės aiškinimo ir taikymo praktikos ir kad šie pažeidimai galėjo turėti įtakos neteisėtai teismo nutarties priėmimui.

Atrankos kolegija konstatuoja, kad pateiktas kasacinis skundas neatitinka [CPK](#) 346 straipsnio, 347 straipsnio 1 dalies 3 punkto reikalavimų, todėl jį atsisakyta priimti ([CPK](#) 350 straipsnio 2 dalies 3, 4 punktai).

Tai konstatavus, nesprenžiamas klausimas dėl prašymo atidėti žyminio mokesčio sumokėjimą.

Lietuvos Aukščiausiojo Teismo Civilinių bylų skyriaus atrankos kolegija, vadovaudamasi Lietuvos Respublikos civilinio proceso kodekso 350 straipsnio 2 dalies 3, 4 punktais ir 4 dalimi,

n u t a r i a :

Kasacinį skundą atsisakyti priimti ir grąžinti jį padavusiam asmeniui.
Ši nutartis yra galutinė ir neskundžiama.

Teisėjos Gražina Davidonienė

Egidija Tamošiūnienė

Dalia Vasarienė